

نام و نام خانوادگی: ..... مقطع و رشته: یازدهم انسانی نام پدر: ..... شماره داوطلب: ..... تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه	جمهوری اسلامی ایران اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴ تهران دبیرستان غیردولتی دخترانه سرای دانش واحد رسالت آزمون پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰	نام درس: علوم و فنون ادبی نام دبیر: سیده مهسا مهدویان تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۸ ساعت امتحان: ۰۸:۰۰ صبح / عصر مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره تجدید نظر به عدد:	نمره به حروف:	نام دبیر:	نام دبیر:
نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	محل مهر و امضاء مدیر	

ردیف	سوالات	نمره
۱	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴نمره) درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید: الف) «تاریخ و صاف» از نمونه پیچیده نویسی قرون سبک عراقی است. ب) کاربرد لغات عربی در شعر دوره هندی افزایش داشت.	۰/۵
۲	کلمه مناسب جای خالی را انتخاب کنید: الف) «جمشید و خورشید» از آثار ..... است. (سلمان ساوجی / عبید زاکانی) ب) از مهمترین ویژگی های فکری سبک عراقی ..... است. (ستایش خرد / ستایش عشق)	۰/۵
۳	پاسخ کوتاه دهید: الف) خلاق المعانی ثانی لقب کیست؟ ب) کدام اثر، قدیمی ترین اثر نوشته شده درباره تیمور است؟ ج) خداوندگار مضامین تازه لقب کیست؟ د) موضوع کتاب «تذکره شاه طهماسب» چیست؟	۱
۴	نام خالق آثار زیر و ساده /مصنوع بودن آن را بنویسید: الف) جامع عباسی : ب) عباس نامه:	۱
۵	درباره کتاب «انوار سهیلی» بنویسید:	۰/۵
۶	نام یکی از هنرمندان دوره صفویه را بنویسید:	۰/۲۵
۷	متن مقابل چه کسی را توصیف می کند؟ «شاعر عصر سربداران و سراینده قطعات اخلاقی است»	۰/۲۵
۸	موسیقی شعر (۶ نمره) شعر زیر را تقطیع کنید و علائم هجایی را مشخص کنید: خدایا تو دانی که بر ما چه آید خدایا تو دانی که ما را چه می شد	۲

۹	پایه های آوایی مصراع زیر را مشخص کنید: «توانا بود هر که دانا بود»	۱
۱۰	وزن مصراع های زیر را مقابل آن بنویسید: الف) هرچه کنی به خود کنی، گر همه نیک و بد کنی: ب) وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود:	۱
۱۱	وزن واژه عبارات زیر را بنویسید: الف) هویدا: ب: آرامشم:	۰/۵
۱۲	الگوی هجایی مقابل، همسان تک پایه ای است یا دولختی؟ چرا؟ « U / - - U / - - U / - - U - »	۱
۱۳	عبارت زیر را کامل کنید: «دلم از دست غمت دامن صحرا بگرفت» د ل م ز د س / ت غ م ت د ا / م ن ص ح ر ا / ..... فعلاتن / فعلاتن / ..... / فعلن	۰/۵
۱۴	زیبایی شناسی (۶ نمره) ارکان تشبیه را در عبارت زیر مشخص کنید: «قدت همانند سرو، بلند و زیبا است»	۱
۱۵	کدام یک اضافه تشبیهی و کدام یک اضافه استعاری است؟ دست فلک: درخت دوستی:	۰/۵
۱۶	نوع استعاره های بیت زیر را مشخص کنید: ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست ؟ منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست؟	۰/۵
۱۷	واژه «ایران» در کدام عبارت مجاز است؟ توضیح دهید: الف) همه ایران چشم به بازی فوتبال دوخته اند: ب) ایران سرسبز و خوش آب و هوا است.	۱
۱۸	معنای کنایه های زیر را بنویسید: الف) دست و پا گم کردن: ب) تنگدست بودن:	۰/۵

۱۹	واژه «ماه» در کدام عبارت تشخیص است؟ چرا؟ (الف) ای ماه تابان! در آسمان می تابی و زیبایی ات بسیار است: (ب) ای ماه من! خون در دلم مکن:	۱
۲۰	کنایه را در بیت زیر را بیابید و معنای آن را بنویسید: زاغی از آنجا که فراخی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید	۰/۵
۲۱	پاسخ دهید: (الف) نوع تشبیه در نمونه‌های زیر چیست؟ (الف) «گیتی کودکی بدخلق است» (ب) «پرستار مهربان، برسانِ مادرم بود» (ب) کدام واژه مجاز است؟ معنای مجازی آن را بنویسید: «سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی»	۱
۲۲	تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) شعر زیر، از غزلیات صائب تبریزی است. آن را بخوانید و به پرسش‌های زیر پاسخ دهید: روزگاری شد ز چشم اعتبار افتاده‌ام دست رغبت کس نمی‌سازد به سوی من دراز اختیارم نیست چون گرداب بر سرگستگی عقده‌ای هرگز نکردم باز از کار کسی نیستم یک چشم زدایمن ز آسیب شکست همچو گوهر گر دلم از سنگ گردد دور نیست من که صائب کار یک‌رو کرده‌ام با کاینات (الف) دو ویژگی زبانی آن را بنویسید: (ب) درباره ویژگی‌های ادبی شعر توضیح دهید:	۲/۵
۲۳	متن زیر از «مرصاد العباد» است؛ نام نویسنده، موضوع کتاب و ویژگی نثر آن را بنویسید: «الطاف الوهیت و حکمت ربوبیت به سرّ ملایکه فرو می‌گفت «إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ» شما چه دانید ما را با این مستی خاک چه کارها از ازل تا ابد در پیش است؟ معذورید که شما را سر و کار با عشق نبوده است. روزکی چند صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک، دست‌کاری قدرت بنمایم تا شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون بینید. اول نقش آن باشد که همه را سجده او باید کرد»	۱/۵

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴ تهران
دبیرستان غیر دولتی دخترانه سرای دانش واحد رسالت
کلید سؤالات پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

نام درس: علوم و فنون ادبی ۲
نام دبیر: سیده مهسا مهدویان
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۸
ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح / عصر
مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) ص (ب) غ	
۲	الف) سلمان ساوجی (ب) ستایش عشق	
۳	الف) کلیم کاشانی (ب) ظفرنامه شامی (ج) صائب تبریزی (د) تاریخ	
۴	الف) شیخ بهایی، ساده (ب) وحید قزوینی، مصنوع	
۵	بازنویسی کلیله و دمنه، اثر ملا واعظ کاشفی	
۶	رضا عباسی / بهزاد	
۷	ابن یمین	
۸	خُ دا یا تْ دَا نِی که بر ما چِ آ مَد خُ دا یا تْ دَا نِی که ما را چِ می شد U - - U - - U - -	
۹	تْ وا نا بْ وْد هر کِ دَا نا بْ وْد U - - U - - U - - فعولن فعولن فعولن فعل	
۱۰	الف) مفتعلن مفاعلن // مفتعلن مفاعلن (ب) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن	
۱۱	الف) فعولن (ب) مستفعلن	
۱۲	همسان تک پایه ای است، زیرا ارکان و وزن واژه اول و دوم آن دقیقاً یکسان است.	
۱۳	بِ گِ رفت - فعلاتن	
۱۴	قد: مشبه همانند: ادات سرو: مشبه به بلند و زیبا: وجه شبه	
۱۵	اضافه استعاری - اضافه تشبیهی	
۱۶	مکنیه (از نوع تشخیص) - مصرحه	
۱۷	در عبارت الف، مجاز از مردم ایران است.	
۱۸	الف) هول شدن، اضطراب گرفتن (ب) فقیر بودن	
۱۹	در عبارت «الف» زیرا واقعا ماه را خطاب کرده است.	
۲۰	رخت کشیدن: کوچ کردن	
۲۱	الف) بلیغ اسنادی (ب) سر، مجاز از قصد	
۲۲	الف) شعر به مختصات جدید است / واژگان عربی کاهش یافته است / لغات عامیانه وارد شعر شده است (ب) قالب آن غزل است / آرایه در آن دیده می شود	
۲۳	نجم دایه / ترتیب نفس و سلوک دین / مسجع و گاهی دارای ترصیع و موازنه	
جمع بارم: ۲۰ نمره		نام و نام خانوادگی مصحح: سیده مهسا مهدویان
		امضاء: